

Koně, kočáry a vidle

Skvělá zpráva! Náš souseď, třebostičák Kuba Andrs se nejen nominoval, ale i vyskáká na nejvyšší bednu v maratonové soutěži v kategorii „jednospřeží“ na prestižním mezinárodním vozatajském závodu o Rudolfův pohár v Kladrubech. Celkově se ve své kategorii umístil na čtvrtém místě. Dostihovou Velkou Pardubickou zná každý, ale mezinárodní závod koňských spřežení Rudolfův pohár je možná známější v zahraničí než u nás doma.

1. Jaká je historie Rudolfova poháru?

Počátky sahají do roku 1579, kdy Rudolf II. založil v Kladrubech a Slatiňanech chov černých kočárových koní. Kladrubský kůň, včetně objektů vlastního hřebčína, je jediným zvířetem zapsaným jako Národní památka UNESCO. Určitou dobu se pohár konal pod jménem pana Davida, který měl rozhodující vliv na výběr a metody šlechtění plemenků.

2. Čím ses musel prokousat, aby ses vůbec ve velké mezinárodní konkurenci mohl zúčastnit?

Především musíš mít mezinárodní vozatajskou licenci, která vyžaduje zkoušku z anatomie koně, pravidel kočárového sportu, konstrukci a váhy kočárů, druhů postrojů. Kůň musí mít mezinárodní pas. A vozataj spoustu závodů za sebou.

3. Jaký kůň Tě k bedně vítězů dovezl?

Jmenuje se Rico, je mu 12 let a je křížencem fríského koně a moravského plnokrevníka. Začátky nebyly snadné – Rico se kočáru bránil zuby a kopyty. Snažil se všemi způsoby prchnout do pastvin, kde by ho nikdo nekomandoval. Trvalo 2, 5 roku než mi začal věřit.

Dnes bych se s ním nebál jet do pekla. Trpělivost, důslednost a laskavost se vyplatila. Rico je teď úžasný v tom, že nevyžaduje tvrdé vedení. „Jede na myšlenku.“

4. Když jsem Vás viděl, co na trati musíte dokázat, mrazilo mne, abyste se všichni tři nevysypali – o zranění asi není nouze?

Zranění je ve vozatajském sportu celkem dost, ale ne tolik jako ve fotbale. Přece jenom jezdí se až 40 km rychlostí, ve složitém, rozježděném a mokřém terénu, mezi pevnými překážkami. Kůň má třeba 8 metrů a těžiště kočáru je na poměrně vratkém podvozku, širokém jen 125 cm, hodně vysoko. Vůz se v té rychlosti na pár metrech musí i s kočárem trefit mezi překážky a otočit se do protisměru.

Já jsem měl zlomené dva obratle. Přisedící měl venku rameno, ale podařilo se mi ho nahodit. Koníkovi se naštěstí nestalo nic...

Aby si kůň nezafixoval havárku jako poslední zážitek, tak jsme druhý den jeli jiný závod a dojeli jsme čtvrtí. No a já už jsem taky skoro srostlejš.

Naštěstí diváci jsou obvykle také koňáci a vědí, jak správně zklidnit a vysvobodit zamotaného koně, zabránit tomu, aby zpanikařil a prohnal se mezi diváky i s převrženým vozem – to by nedopadlo dobře.

5. Na kočáru jezdíte dva, Ty na kozlíku a spolujezdec na stupátku za zadní nápravou. Jaká je jeho role?

Tomu spolujezdci se říká přisedící - i když spíš poletuje zleva doprava a pokud nevypadne, tak si nesedne na zadek vlastně nikdy. Je to nesmírně důležitý člen týmu. Já se věnuji koníkovi, on musí číst terén, radit, vyvažovat kočár, pomáhá mi celý rok s koněm – musíme mít na sebe absolutní spolehnutí – s koněm všichni tři.

6. Mě osobně moc ovlivnilo, že jsme si v dětství s koněm navzájem zachránili život. Jak je to dnes, co to znamená třímat otěže spřežení?

Koňáci a zejména vozatajové jsou nesmírně přátelští, kdykoliv mohou, tak si navzájem pomohou. Nikdo se nepovyšuje, že má dražšího koně, lepší kočár, nůbl postroj... Stejně tak jako ke koníkovi musíš být milý a přátelský, tak se snažíme být k druhým ohleduplní a vstřícní. Užít si legraci, neustále na sobě pracovat.

7. Dříve první cesta návštěv přátel vždy vedla do stájí, tam se ukázalo, kým vlastně jste. Kým je dnes pro druhé člověk, který veškeré úsilí, vztahy, čas, peníze věnuje chovu koní?

Lajci nás považují za blázny. Někteří nám závidí tu romantiku, projížďky v přírodě, vlání hřívky, ale nemají už představu, že je to závazek na celý život, každý týden valník hnoje a balíky sena, starost o zdraví a náladu čtyřnohých členů rodiny, veškeré finance jdou do koní.

8. Jak ovlivnil Tvůj život s koňmi Tvé životní hodnoty a vnímání druhých?

Velmi si vážím pracovitých lidí, kteří mají svůj sen a dokážou za ním jít, kteří se dokáží obklopit lidmi, kteří jim umožní sen naplňovat, kteří na sobě pracují, aby byli skutečně dobří a mají co předat druhým. Velmi se tak zúžil okruh kamarádů, ale na ty co mám, se mohu stoprocentně spolehnout.

9. Co rodina?

Nedovedu si představit, že by partnerka, která by sama nebyla koňačka, měla pochopení pro všechno, co souvisí s chovem koní. Spousta fyzické práce, koleček hnoje, odřikání, starost o zdraví. Musí zapomenout na nové auto, dovolené u moře, volný čas na cokoli jiného. Jedinou odměnou je krásný pocit, radost dětí, které svezeme, styk s přírodou a moudrým zvířetem.

10. Sám jsi otcem 9 letého kluka, který už zažil své vítězství s kočárem.

Jezdí se mnou od 3 let. Byl jsem hrozně hrdý, když dovedl ke skvělému umístění kočár s 800 kg koněm, a ostatní i mnohem starší děti vedly malé poníky.

11. Jak jde dohromady kůň a bubny, hraní v Reunionu?

Stýská se mi – bubny Ti odpustí, že seš naštvanej, můžeš do toho řezat a uvolnit se. Kůň pozná, jak Ti je a stejně jako manželka pozná přetvářku. Když nemá náladu, tak je lepší ho nechat běhat a netlačit na výcvik. Co se týče muziky, koně mi hodně dali do citu pro rytmus.

12. Jak Tě bere obec? Přes obec je radost jezdit, lidé se smějí, mávají, fotí si děti, chodí ke koňům k ohradě. Máš štěstí, že zemědělci okolní louky mají často jako úhor a mohu tam jezdit, nikdy bych nevjel do obilí. Dělá si sám seno a vážím si dřiny zemědělců. Někdy se kůň holt vykadí, já leckde nemohu zastavit a uklízet, buďte prosím trochu tolerantní, vždyť to za chvíli zmizí, nebo si i přijedte a dejte si to k rajčatům.

13. Máš příležitost vyslat do světa co Ti běží hlavou, co to bude?

Chtěl bych poprosit, aby si řidiči uvědomili, že vedu živé zvíře. Jeho základní instinkt není se bránit nebo útočit, ale uprchnout. Dejte o sobě vědět slovem, nebo nějakým zvukem, kterého se nelekne, předjíždějte pomalu a nechávejte odstup.

Hlavně prosím neházejte do ohrady žádné krmení, žádná nahnílá jablka, slané pečivo – to co mohou sníst lidé, může koně zabít. Někteří mají stejnou dietu jako lidé.

Moje koně si můžete klidně pohladit, ale nestrkejte k nim prosím své děti!!

Chtěl bych moc poděkovat celé rodině hlavně mamince, tátovi, strejdovi Michalovi a zvláště mé partnerce Ivaně Komárkové.

Velice si vážím svého trenéra pana Jiřího Koníře, který mi vštípil, že kůň, i když by se nejraději pásl a skotačil v pastvinách, že když ho to bude bavit, může být spokojený nevolník, a že stejně jako rozvíjím schopnosti koně, musím dbát o svůj rozvoj.

Moc si vážím přísedících Martina Lesy, Zbyňka Doležala.

Děkuji Miloši Holubovi za servis kočáru, svému zaměstnavateli p. Jiřímu Piknerovi majiteli fy. PBK Mont, že mi vychází vstříc a podporuje mne, firmě BaustoffMetall za sponzorink, kamarádce Kláře, která se vším pomáhá a bere koně pod sedlo, jezdí s nimi přes vodu, našemu skvělému kováři Martinu Kasnerovi, Martinu Zakršmídovi za vytrvalou všestrannou pomoc, Gábině Pilařové – fotografce. Bez těchto lidí bych nic nedokázal.

14. Jaký máš do budoucna sen nebo přání:

Když vydrží zdraví, podpora a pochopení sponzora a zaměstnavatele, chtěl bych se dostat na Mistrovství světa. Beze snů nemá cenu nic dělat.

Přeji Tobě a Tvým koníčkům jiskru v oku a pevný krok, ať se Vám vyhýbají nemoce, zloba, závist a hloupost.

Za rozhovor děkuje Leo Ditman!